

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrť leta 6 „
za 6 mesecev 2 kron

»ročno je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 mč.); v Trstu pa po 8 stotink (4 mč.).

Telefon št. 570.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petlu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, oamrtne in javne zahvale do mači oglasi itd. se računajo po pogodbe

Vr dopis naj se pošilja uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin placu št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijski lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinost“, v Trst

Hrvatje pa cirilometodijska cerkev.

II.

Mi smo že ob drugi priliki namignili, naj bi Hrvatje nekoliko bolj vglobili se v pomen starega imena »ilirskega« zavoda sv. Jeronima.

Hrvatje vidijo, da Madjarom je zoperno ime »hrvatsko«, kolikor bi se raztezalo čez dosedanje meje hrvatske avtonomije. A tudi brez Madjarov imajo Hrvatje svoje politične nasprotnike v Nemcih in v pangermanskem stremljenju. No, o tem bomo še posebe govorili in tu ostanemo pri cerkvenem, specijalno med Hrvati nekoliko ostavšem rimskem obredu z glagolsko mašo. Ali ne vidijo Hrvatje, da jim tuja politika ne privošča niti tega starega ostanka po krajih, kjer je bila glagolska maša še običajna? Ali ne pretresajo tistega nasprotovanja proti glagolski maši, ki prihaja ne le od škofov italijanske, temveč celó hrvatske krvi?! Najnovejši slučaj imajo v višem pastirju Nakiću, v tem ko jim je postopanje škofa Flappa znano že mnogo let.

Ali morejo Hrvatje ostati indiferentni nasproti takemu delovanju viših pastirjev med hrvatskim naseljenjem? Na kneza Nikolo so se zagnali in na čelu jim v tem pogledu celó nadškof dr. Stadler! Ali bi ne bilo bolje, modrega politika Nikolo poštovati in kreniti jo na drugo pot? Če mislimo nekoliko bolj zaresno, morali bi Hrvatje še radovati se na tem, da je celó pravoslaven knez voljan potezati se za svoje katolike na podstavi tiste glagolice, katera je Hrvatom draga! Saj je vendar bolje, imeti brate po izpovedanju tudi drugod in ne le v domačih mejah! Tudi s Hrvatskega stališča soditi, in ne le s slovanskega, je knez Nikola storil Hrvatom celó uslugo, katero pripoznajo kakor tako vsaj pozneje, ker danes niso razpoloženi za to.

Glavno pa bi bilo, da bi Hrvatje storili zares korak naprej. Če jim protislovanska politika ne pušča pri miru niti glagolice, imajo pač dolžnost, ali da jo branijo v dosedanjih mejah in jo skušajo razširiti med ves narod, ali pa da se v zmislu unije oprijejo grško-slovanskega obreda z istim staro-slovenskim jezikom, ki se jim je nekoliko ohranil v glagolici!

Ako po prepisu o zavodu sv. Jeronima ostane vse po starem, je to znamenje, da se Hrvatje ne zavedajo svoje današnje naloge. Potem pa bi tudi bolje bilo, da bi ne bili žugali ne visokošolei ne drugi rodoljubi hrvatski, da se oprimejo grško-slovanskega obreda. Tako žuganje, ki ostaja brez dejanj, je Slovancem že mnogo škodovalo in bo na moralno škodo tudi Hrvatom, ker nasprotniki vidijo v takih žuganjih zgolj votel strah, okolo katerega nič ni. Tudi na Slovenskem so že žugali, a razun v obližu Trsta se ni zgodilo nič, in v plačilo so dobili sedaj nove škofo — neslovenskega rodu! Takó se godi narodom, v katerih ni zaresnih in vstrajnih voditeljev! Ali hočejo tudi Hrvatje mirno, in brez sledi svoje narodne koristi, izbrisati iz spomina najnovejšo dogodke?!

Ypsilon.

Politični pregled.

V Trstu, 9. junija 1902.

Iz avstrijske delegacije. (Nadaljevanje brzojavnega poročila v sobotni številki.) V razpravi o izrednem vojnem proračunu je poročevalec Popovski slavil junaško vojevanje Burov in je izrekel svoje zadoščenje na sklepu angleško-burskega miru.

Vojni minister, baron Krieghammer, je izjavil, da bi se v vojaški službi moglo dovoliti več olajšav le tedaj, ko bi se povisal kontingent novincev. Izrekel je nado, da se bo v kratkem mogel obema zbornicama predložiti zakonski načrt glede reforme vojaškega kazenske-pravdnega reda. O zadevi Matasó je obljubil, da bo govoril, ko bo odgovarjal na tozadevno interpelacijo; sicer pa je opomnil, da zakon ne določa, da bi se mogli sodni akti predlagati reprezentacijskim zastopom. Dejal je, da ne more pojmiti, kako da se more gojiti nezaupanje do tega procesa, ki je prešel tri instance. Napovedal je, da se obe vladi obrneta do zakonodavnih zastopov glede zvišanja kontingenta novincev.

Delegacija je na to odobrila izredni vojni proračun ter istotako tudi poročilo o sklepih računih in o proračunih skupnega finančnega ministerstva ter najvišega računskega dvora.

ni oviralo grofa Artura, da ne bi se tudi nadalje pokoril svojemu apetitu.

»Kdaj nehaš vendar enkrat, Artur?« ga je vprašala Ela, pogledavši slučajno na konec mize, ravno ko je grof del nekoliko velikih narezkov sira na svoj krožnik.

»Le pripoveduj sama, jaz te pozorno poslušam«, jej je odgovoril grof, ne da bi očesi obrnil od krožnika, kar je izzvalo obči smeh. Videlo se mu je, da ni govoril resnice.

»Jaz mu zavidam izvrstni tek!« je rekla Ela na to. »Ali moram priznati, da jem mnogo več, odkar se bavim s kolesarskim sportom. Niti ni mogoče drugače. Človek je mnogo na svobodnem, svežem zraku, izmuči se, kolikor je potreba v vožnji, a vse to dela dober tek. Baveča se s tem sportom, sem se že za čuda ojačila, ker mnogo več jem«. O teh besedah se je Ela pogladila po svojih okroglih močnih stegnih, katera so se v kolesarskih hlačah iz sivga debelega suknja zdela še močnejša.

Baronica Andrina je bila odločna protivnica kolesarskega sporta pri ženskah. Po svojih starih, konservativnih načelih o dostojnosti je menila, da se vožnja na biciklu ne spodobi nežnosti ženskega spola in zato je vedno trdila, da je ta sport le za emancipirane osebe, za katere ni sramotno, ako delajo velike izlete

O položaju. Neka brzojavka iz Budimpešte pravi, da sedaj, ko se zasedanje delegacij bliža svojemu zaključku, pričakuje vse z napeto radovednostjo bodočih dogodkov v parlamentu avstrijskem. Ti dogodki pa so odvisni od okolnosti, da-li ostanejo Čehi pri svojem sklepu za obstruiranje predloge o davku na vozne listke. Isto poročilo pravi, da se še vpliva na Čeha, da bi spremenili rečeni sklep. Do srede da se stvar mora do- ločiti. Prevladuje pa menenje, da Čehi ne odnehajo.

Težko se je spuščati v ugibanja, da-li je sklep Čehov umesten ali ni, ako ni možno gledati za kulise in videti razloge, ki so bili za Čeha odločilni, ko so se odločili za to taktiko.

Veleznačilno pa je, kako se »Neue Fr. Presse« trudi dan za dnem, da bi dokazala Čehom, kako neumnost mislijo narediti in kakih groznih posledic se jim je bati. Minister Rezek da se že pripravlja radi trmoglavosti češkega kluba na odhod iz ministerstva. Bolj nepriljubljene politike da je ne more biti. Če bi ministerski predsednik hotel biti zloben, da bi pustil Čeha, naj le z otroškimi trobentami in pokrvačami napadejo rečeno predlogo, kajti na to obstrukcijo bi padlo težko prokletstvo. Na tej obstrukciji da bi Čehi kri potili in slednjič bi vendar ostali osamljeni, izgubili bi vsako možnost za zveze, vsako nado, da bi jih upoštevala ministerstva in stranke. Naj pride kakor hoče, Čehi ne bodo imeli dobička od take politike.

Mi naravnost ne moremo umeti te nemškoliberalne skrbi za dobro Čehov. Če se ti poslednji res hočejo ubiti, tem bolje za Nemce in za Koerberja. Čemu torej vse to esofiriranje? Ali pa »Neue Freie Presse« vendar ni tako gotova svoje stvari? Njeno razgrevanje mora usiljevati misel, da tudi ona ne izključuje možnosti, da bo utegnil trpeti škodo kdo drugi! Da bi ta list res hotel rešiti le Čeha?! To bi bila malce prenepričakovava ljubezen!

Le en izrek še naj pribijemo tu. Pravi namreč: »Če hočejo Čehi kaj imeti, potem morajo biti tako dobri, da se brigajo za to, da so tudi Nemci na svetu!« Dobro. Nasprotno pa velja tudi. A sedaj prašamo, so se-li Nemci, ki so izsilili odpravo jezikovnih naredeb, kaj brigali za to, da so tudi Čehi na svetu in da rečena odredba zada v čeških srcih rano, ki se ne zaceli tako hitro.

brez vsakega nadzorstva: ali v družbi s kakim, ali pa same. Baronica je trdila razun tega, da vsaka deklica ali zaročena ženska ima v svoji hiši toliko dela, da jej ne preostaja časa, da bi se bavila, kakor Ela, z vožnjo na biciklu. Naposled ona ni mogla nikakor sprevideti, kaka naslada mora biti v tem sportu, kjer doživlja človek vsaki trenotek kako nestrčo, in ko je znano, da seljaki, ki hodijo po poti peš, ali pa se vozijo, ne gledajo kolesarja ravno s prijaznim očesom. Baronici radi tega ni posebno prijalo Eline pripovedovanje; zato bi jej bilo ljubše, ako bi se pogovarjali o čem drugem. Že je imela na jeziku vprašanje do Artura, koliko oženjenih častnikov je v njegovem polku, ko se je Ela brzo spomnila nečesa. Imela je povedati družbi veliko kolesarsko novost, katera je morala izvati veliko senzacijo.

»A propos!« je pričela baronesa s skoro svečanim glasom. »Skoro bi vam pozabila naznaniiti neko kolosalno osnovo, katero dela sedaj tirolski kolesarski klub..... Gre namreč za najzanimivejšo vožnjo preko alpskih klanec. Vožnja začne v Inomostu, in se bo nadaljevala preko Brennerja in Briksena, do Bolcana-Merana. To bo uživanje, katerega se veselim že v naprej. Brez mene ne pojde.... Taki izleti spadajo med največje užitke, kar

In danes bi parlament gotovo ne stal pred možnostjo češke obstrukcije, radi katere se rečeni list tako razgreva, ako ne bi bili Nemci prisilili Claryjeve vlade, da zada Čehom krvavo rano! In tako se vse masčuje na tem svetu: eno zlo rodi drugo zlo.

Nemci proti Poljakom. Ako je cesar Viljem II. hotel se svojim govorom v Marienburgu proti Poljakom uliti olja v ogenj, potem je dosegel ta svoj plemeniti namen v polni meri; in ako je hotel vzbuditi zgledavanje po vsem svetu, sme biti zadovoljen z doseženim vspehom. Ne le vsako poljsko srce, ampak vsa Poljakom po krvi sorodna srca se krčijo, krvavo zadeta. Povsodi, kjer bijejo poljska srca, plapolata danes vihar nevolje, jeze, plapolata plamen antagonizma mej poljskim in nemškim svetom. Nič čudnega, nič nenavadnega ni, marveč je to zelo zelo — človeško, ako je vladar s svojim srcem bolj na strani enega dela svojih podanikov in da v istej meri ni naklonjen drugemu delu. Navadno pa je tudi, da vladar skriva v srca te svoje simpatije in antipatije in ne govori o njih javno! Nenavadno pa je in v zgodovini novijih časov pozna menda malo taih izgledov, da bi vladar v svojih govorih o slovesnih prilikah javno pozival en del svojih podanikov na boj proti drugemu delu svojih podanikov, da bi se z vladarske višine doli spuščal v boje, polne strasti, polne sovraštva.

Ako bi cesar Viljem utegnil čitati danes vse novine, ki ne služijo hakatiški politiki sovraštva in zatiranja, zgrozil bi se sam na besedah, ki jih je spregovoril v Marienburgu; in ako mu je kdo drugi te besede položil v usta, zadela bi ga cesarska jeza njegova. Bolj nego Poljakom, je morda škodil poziciji svoje lastne države v mednarodni politiki. Poljaki na Pruskem so že mnogo trpeli in pretrpeli in prežive zmagonosno tudi najnoveji sovražni jim klie iz cesarskih ust. Ali ti pruski Poljaki imajo sokravnih bratov tudi izven Nemčije in še posebno v tisti Avstriji, katere Nemčija krvavo potrebuje v svoji osamljenosti.

V tej Avstriji je večina slovanska, a v tej rodbini so bili dosedaj Poljaki edini, ki so podpirali vnanjo politiko monarhije, kakoršnje potrebuje država, vladana od cesarja Viljema.

Po takem besede cesarja Viljema v Marienburgu proti Poljakom niso bile le trde in nenavadne iz vladarskih ust, ampak tudi sila

jih more človek imeti, ako je kolesar. Jaz se le čudim, da se vsakdo ne bavi s tem lepim sportom, kdor le more.« To rekši je pogledala Ljubico in jo vprašala kakor nenadoma: »Zakaj se pa ti ne učiš vožarenja? Jaz bi te učila drage volje; baronica naj ti le nabavi kolo, in sicer take konstrukcije, kakor je moje....«

»Mene ne veseli to«, je odgovorila Ljubica tiho, boje se, da ne bi Ele razžalila s svojo izjavo, no, tim glasneje je odgovorila baronica.

»Da, Ljubici ne ugaja ta sport.... Ona je že tako vzgojena in takov je njen temperament... Prav ima, chacun á son gout (vsakdo po svojem ukusu), a naposled je sedaj tudi prekasno, da bi mislila na to... Ljubica se kmalu omoži, a v tem kratkem času do poroke ima mnogo nujnejšega dela, nego-li se baviti z biciklom.... Potem naj delajo po svoji volji in kakor bo možu drago.« Baronica kakoč da bi se nečesa spomnila. »Ah, kmalu bi bila pozabila«, je rekla obrnivši se sedaj proti grofici, ki je sedela pri njej mirno in kakor odsotna s svojimi mislimi. »Dovolj, Ana, da ti predstavim zaročence: Alfreda in Ljubico. Za par tednov se poročita.

(Pride še.)

PODLISTEK

18

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radl.

Prvi del.

II.

Dokler so pili čaj, je vodila glavno besedo Ela, ki je po svojem običaju jako živo in šaljivo pripovedovala o svojih kolesarskih doživljajih. Artur ni imel volje, da bi tekmoval z njo. Sel je na konec mize, kjer se je mogel razširiti po svoji volji; tu je z volčjim apetitom davil tečni sir, da ni mogel priti nikdar do besede. Bil je jako lačen, a to se je zgodilo pri njem večkrat na dan. V svojem polku je bil na glasu kakor največji jedec, katerim ni mogel nihče tekmoovati. On je mogel torej tiniti brez pretiravanja, da mu njegova poročniška plača ne zalega niti za največje potrebe želodeca. Pa kdo bi mu torej zameril, ako je slehernega dne iskal denarja pri stariših, ali ako si ga je izposojeval od odevnih?

Dvoreči lakaji so imeli z njim največ posla, ali oni so ga poznali že od prej. Drugi okoli mize so bili s čajem že gotovi; no, to

sila neprevidne, nepremišljene. Kajti v psihologiji dušnega življenja narodov bi se bila morala zgoditi prava revolucija, toplota in čustvo bi se bila morala spremeniti v led in brezčutnost, da bi se po takih besedah iz vladarskih ust arca nepruskih Poljakov ne vapela v jezi proti sosednji državi in do sledno tudi proti politiki lastne države, ki je v zavezništvu z ono prvo!

Ali še nekaj drugega je v govoru cesarja Viljema, kar razburja in vznemirja. On se je obrnil tudi do johanitov v Avstriji, torej do avstrijskih podanikov, naj branijo, kar je nemškega tudi onkraj mej, torej je posegel v notranje stvari druge države!

Dva momenta, enega hujega od drugega moremo torej konstatirati iz govora cesarja Viljema on, vladar, je pozval na boj proti lastnim podanikom poljske narodnosti; on vladar pruske države, je pozval podanike tuje države na boj proti njih lastnim podanikom drugih narodnosti!

Ti dve dejstvi delati Viljemov govor v Marienburgu senzacionalnim.

Ta svoja razmotrivanja hočemo zaključiti z besedami v praški »Politiki«:

Na takov način se ni še nikdar s prestola doli govorilo o kakem narodu, ki ni zakrivil ničesar drugega, nego da je izgubil svojo svobodo in svojo nezavisnost. Dogodki v Marienburgu ne ostanejo brez posledic, ki se bodo v nemški državi najmočnejše pojavljale... Ob takih razmerah bo možno v Prusiji iskati pravih patrijotov le med hakatisti in bodo vsenemci jedina pripoznana — cesarska nemška državna stranka. Predsednik državnega sodišča v Lipskem, dr. Oton Michaelis, je pisal pred svojo smrtjo knjigo: »Pred poto pome«. Zdi se, da je mož gledal v bodočnost.

Francoska ministerska kriza rešena. Včerajšnja brzobjavka iz Pariza naznaja, da se je novo ministerstvo že definitivno sestavilo in sicer so v novem ministerstvu vsi že v soboto navedeni, na-reč: predsednik in notranje stvari Combes, Delcassé vnaje stvari, general André vojko, Marnejoles mornarico, Ch umières nauk, Pelletan javna dela, Mougeot poljedelstvo, Trouillot trgovino, Rouvier finance, Doumergue kolonije; poleg teh pa še Valle, za pravosodstvo. Berard pa je prevzel podtajništvo pošt in Conyba podtajništvo umetnosti. Predsinoči je novi ministerski predsednik Combes novoimeno-vane ministre predstavil predsedniku republike Loubetu.

Ministri se jutri, po svoji prvi seji predstavijo zbornici. Glavne točke programa novega ministerstva so: preklek zakona Salloux o olajšavah kongregacijam, uvedenje dveletne vojaške službe, poddržavljenje nekaterih železnic in davčna reforma.

Zgube Angležev v južnoafriški vojni. Kakor poročajo angleški listi, imeli so Angleži tekom južnoafriške vojne, ki je trajala od 11. oktobra 1899. do junija 1902, to je, v dobi nad 31 mesecev, sledeče zgube: 21.579 ubitih, 13.000 mrtvih na raznih boleznih, 30.120 jih je vsled dobljenih ran in drugih bolezni postalo nezmožnih za vojno, 9714 pa se jih je podalo Burom. Od 300.000 vojakov, katere je Anglija poslala v južno Afriko, postalo jih je torej vsega skupaj nezmožnih za vojno skoraj 74 in pol tisoča t. j. četrti del vse vojske. Tekom vojne so umrli trije angleški generali: Symons, Wauchope in Woodgate; ranjenih pa je bilo devet: lord Methuen, Macdonald, Knay, Wood, Barton, Jan Hamilton, Little, Rundle in Kekevič; med tema sta bila Methuen in Hamilton dvakrat ranjena, Methuen pa — kakor znano — tudi ujet. Zanimivo je tudi, da je jednega angleškega vojaka požrl — krokodil, dva sta pa bila raztrgana od levov.

Dvoboj Prinetti-Franchetti. Včeraj se je vršil v Rimu dvoboj med laškim ministrom za vnaje stvari, Prinetti-jem, in poslanecem Franchetti-jem. V tem dvoboju je bil Franchetti se sabljo lahko ranjen na glavi.

Tržaške vesti.

Poverjenik za našo okolico na c. k. namestništvu v Trstu, gospod okrajni komisar dr. E. Fabrizi je imenovan namestništvenim tajnikom.

Tem povodom si ne moremo kaj, da ne bi priznali, da uredovanju gospoda tajnika v jezikovnem pogledu, bodi pismenemu, bodi ustmenemu, nimamo prigovarjati. Vsakako je

ta mož hvaljevredna izjema v primeri z raznimi drugimi državnimi organi v Trstu.

Kako moremo povspeševati našo socialno življenje primerno njega važnosti! Prejeli smo nastopni dopis:

»Ples! joj, kaka grozica spreletela je naše dobre mamice o tej besedi! Pregrešni ta ples! Marsikaka kletev siknila je iz-za zob postarnih in resnih naših očancev! Ples! Ne redko grmi in treska na svetem mestu na ples in kar se njega tiče! Često po vsej pravici; mnogo zla učinil ie že ples — a žal, da so stari, v omejenih nazorih vzgojeni naši roditelji videli edino le zlo in zopet le zlo — a vendar ni ga zla, da ne bi tudi hasnilo! Tako je tudi s plesom. Zlih posledic nekih plesov v gotovih krogih ne bomo pre-reševali, pač pa si oglejmo dobrote njegove, osobito v Trstu. Polemika v »Edinosti« glede »tržaške mladine« napotila nas je k temu. Bodimo odkriti in denimo, da se je šlo malce predaleč »allzuseharf macht schartig« pravi — nemški pregovor! »Mladina« pleše in edino le »pleše«! Recimo, da je res! »Ne stori s tem nič za narodno prosveto!« Nič? Kaj je ples? Pustimo na stran tehnično, zdravstveno stran, in tudi dejstvo, da je ples star kakor človeštvo samo, in da je bil vedno velik činitelj bodisi v verskem ali družabnem življenju narodov; ples zbira v prijateljski krog mladino, da se spoznava med seboj, zabava, draži in često — zaljublja! Groza, zaljubljuje se tudi! Res pa je tudi, da marsikak parček odhaja z gladkega parketa pred altar! Iz parčka postaja družina — temelj človeški družbi! Sedaj pa si oglejmo specifično naše tržaško obzorje! Raztreseni smo. Sto in sto zaprek nam stavlja vsakdanje življenje, da se ne moremo dobiti in spoznavati. Ni-li potem vsaka organizacija, katera stremi po tem, zblíževati nas, dobro došla? Imamo pev-ska društva, imamo telovadno društvo, bralno društvo itd., pravijo. Da imamo jih — a pevec ne moremo biti vsi, telovadci tudi ne, bodi-si, da nimamo zmožnosti v to, ali pre-često tudi časa ne za pohajanje vaj — na ples pa lahko zabaja vsakdo (bodi gledalec, bodi plesalec) in par uric na teden si vsak lahko utrga. In pleše pa naša tržaška mladina za življenje rada! Ali si ni že pridobila zaslug za narodno stvar, da se zbira v doma-čim krog, v slovensko družbo pred domačim krovom, kjer se vadi v svoji govorici, obnašaji in kretanji, kakoršnega zahteva današnji svet? In nam ni li v tem pogledu še mnogo storiti, da se nam ne bo naš nasprotnik, ki je na vrhuncu, rogal ali nas pomiloval?

Premnogi bi sicer zašel v ptujo družbo in izgubljen bi bil!

Nešteto slučajev imamo ravno Tržačanje. Ni pa prezreti dejstvo, da je narodni naš nasprotnik v organizaciji srednjega stanu nekako zaostal in da se zadnji čas pojavljajo združitve, ker so njihovi strategji opazili to pomanjkljivost. In v te vabijo tudi naše ljudi, in ti, ako so pali med nje, so za nas absolutno izgubljeni.

Za to ne odrihati nobene vrste združenj in naj imajo še toliko napak, ako so le osnovana na slovenskem temelji. Poučujmo jih, grajajmo njih napade in pomanjkljivosti — vzgajajmo jih! Družba je skupaj — danes ali jutri se morda preosnuje ali pretvori v drugačno, ki nam bo manj v spoditiko — a dosegli smo glavno: svoje ljudi imamo skupaj, ki so navajeni eden na drugega, se poznajo in vabijo druge v svoj krog! Ne vz-gajajmo svojih ljudi po šabloni, bodimo tole-rantni, saj gre za našo krv, naše gore liste! »Mladina« sloni na narodnem slovenskem temelji! Ne rušimo slednjega z rekriminacijami in ne grenimo delovanja ljudem, ki imajo dobro voljo za narodno stvar in ki de-lujejo za slednjo, če tudi le s — plesom!

To smo napisali, le radi dobre stvari, ne hoče grajati nikogar, a tudi laskati se niko-mur, ker mi ne poznamo osebo niti jednega samega člana »Mladine« in naveli smo le te pomisleke, ker se nam zdi, da ta pregrešni ples ni brez vsa-cega pomena za naše narodne razmere in pre-pričani smo, da zanese marsikako ovčico v narodne kroge, kakor je ravno pisec teh vrstic zbog plesa prišel v te kroge. Upa, da ne v kvar!

Na ta izvajanja hočemo v prihodnjih številkah razviti nekoliko svojih misli.

Iz skladišč južne železnice nam pišejo: Neka »dobra« duša si je v zadnji številki »Rdečega prapora«, privoščila našega dobrega g. Čelana, češ, da isti nagovarja po-samične delavce, naj ne nosijo kronic v de-mokratsko društvo!

Mi, ki poznamo gospoda Čelana bolje nego vse »rudeče stražarje«, izjavljamo, da gornja trditev odgovarja reanici le v toliko, da je gospod Čelan res priporočal, naj se ostane pri starem glede pobiranja denarja za podporo vdovam in sirotam. To pa ni bilo nikako lazenje, ampak je mož po-vedal to le trem manjim oddelkom v nav-žočnosti vseh mož, ki so v teh oddelkih na delu. Ni res, da se podpore dele »kakor gospodi bolj ugaja«, ker dosedaj je vsakdo dobil, kar mu je šlo — do zadnjega novčiča.

O tem se more prepričati vsakdo, ako le upogleda v dotične račune, kar more storiti vsakdo, ki je interesiran na tem. Groziti možu, ki je vedno uvaževal želje in potrebe nas delavcev, ni dostojno poštenih »sodrugov«! Napadati moža, ki služi že 37 let, ne da bi mu mogel kedo očitati le najmanj nepristojen čin, to more le kdo iz svojih postranskih vzrokov, ne pa pošten in resnicoljuben de-lavec. Gosp. Čelan hoče, naj se ostane pri starem glede pobiranja denarja za podporo vdovam in sirotam. Tega menenja smo pa tudi mi, ker vemo, da se do sedaj o pode-ljevanju podpor ni dogodil noben ni najmanjši nered. Glede lazenja imamo tudi mi kaj go-voriti, a ne o g. Čelanu, ampak o nekem drugem, ki je rekel, da »kdor se ne upiše v demokratično društvo, ostane na cesti«!

Mi, ki nismo »sodrugji«, nočemo imeno-vati oseb, ampak navajamo le fakta. Govorili pa bomo določnejše, ako se ne neha napadati ljudi, ki so nam storili le dobro o vsaki priliki.

Ako imamo mi svoje menenje o kaki stvari, more se nam sicer nasprotovati, zahtevati pa smemo, da drugi spoštujejo naše menenje, kakor spoštujemo mi — mnenja in prepričanja drugih.

Več železničarjev.

Slovensko časnikarsko društvo. V »Slovencu« čitamo, da se pravila tega no-vega društva že sestavljajo. Uredništvo tega lista pozivlja vse one, ki mislijo pristopiti, naj mu takoj prijavijo to. Ako se oglasi dovolj ndov, se ustanovi tudi penzijski sklad. To društvo pristopi osrednji zvezi. Pristopiti more vsakdo, ki je reden člen uredništva kakenga lista, bodi kakor urednik, bodi kakor stalni dopisnik.

In zopet šole! »Slovenci« bodo v Trstu toliko časa tranzitujoč narod, dokler ne bodo imeli slovenskih šol — te besede je izrekel slovenski rodoljub. Kaj je hotel reči s tem? Sloveni so bili v Trstu in bodo prihajali v Trst, a tu se bodo toliko časa potujčevali, dokler ne bo slovenskih šol. Oče in mati, ki sta prišla v Trst, bosta še Slovenca, njih otroci bodo že Lahi. A taka usoda ne za-devlje samo slovenskih otrok, temveč tudi druge naše slovanske brate, ker tu je Čehov, Poljakov, Hrvatov in vseh čaka taka usoda, kakoršna naše otroke. Akoja za slovanske šole v Trstu ni torej samo slovenska, temveč v o b e s l o v a n s k a. Ako je češki otrok v Trstu dovršil slovenske šole, češki narod gotovo nima na tem nikake izgube, saj b i m u o t r o k o s t a l S l o v a n!

Jedino naši bratje Srbi so v tem po-gledu na boljšem. Njihovo narodno ekzistenco jim varuje pravoslavna cerkev, katere občina vzdržuje srbsko šolo. (Žal, da Srbi pošiljajo rajši svoje otroke v laške šole nego v svojo! Op. ured.) Ker pa v Trstu ni še slovenske unijatske cerkve, tudi take konfesionalne šole (da-si bi jo krvavo potrebovali) ne bo toliko časa, dokler ne bo unijatske slovenske cerkve!

Še par mesecev in čas to tu, ko boš slovenski oče moral vpisati svojega otroka v šolo. V laško šolo ga gotovo ne upišeš, ker nočeš, da bi se ti potujčil. Ako ga ne sprej-mejo v šolo sv. Cirila in Metodija pri Sv. Jakobu, ako ga ne vsprejmejo na nemške šole in ako ti je predaleč v okoličanske šole, poskusi z otrokom v šolo srbsko-pravoslavne občine! Tu ti ostane otrok vsaj Slovan in ne odpadnik. Tu bo tvoj otrok vsaj spozna-val brate Srbe, ki so iste vere, kakor bratje tvoji Rusi — a so to, kar si ti po krvi, je-ziku, narodnosti: Slovani — tvoji bratje, ki te ljubijo, katerim si mil in drag.

Druge poti nimaš, drugo ti ne preostaje, nego obrniti se do bratov, ko so zastoj vse prošnje in tožbe po slovenskih šolah.

Slovenski dan! Kakor kažejo zname-nja, bomo imeli prihodnjo nedeljo v Rihenberku krasen slovenski dan.

Ne samo, da se v Trstu v Gorici in po vsej vipavski dolini pripravljajo z velikim navdušenjem na to — kakor pričakujemo — veliko slavnost, ampak tudi v Rihenberku

samem se pripravljajo z mrzličavo naglostjo za veledostojen vsprejem gostov!

Rihenberžani so v tem natecanju vsi edini, da po bratski vsprejemjo brate od pe-riferije, boreče za naša sveta narodna prava, za ekzistenco naroda! In tako je prav. Na narodnih slavnih moramo biti — ena rodbina!

Pa tudi v lokalnem interesu Rihenberka in okolice bo, ako bodo gostje prihodnjo ne-deljo zadovoljni, ako ohranijo v spominu ta dan kakor prelep — slovenski dan. Kmalu bo tekla tam železna cesta. In komur si pri-hodnjo nedeljo omili lepa vipavska dolina, bo pozneje gotovo radi porabljal »železno« priliko za izlete.

Izletnikom bo drago, da vsaj za nekaj uric pozabijo na vsakdanje narodne boje in da se navzamejo lovih svežih moči za — na-daljnji boj!

Domačinom pa bo ta izlet v čast in v korist.

Kakor čujemo, se izletnikom na vozeli pridruži cela vrsta naših narodnih kolesarjev — kar bo gotovo povečevalo prehod preko našega krānega Krasa.

Želeti je le, da se vzdignemo vsi ob enem iz-pred Trgovinske kavarne in da dospemo vsi ob enem na lice mesta, kjer nas vsprej-mejo mili bratje vipavski!!

Iz Nabrežine nam pišejo: Zanimanje za izlet v Rihenberk je tudi v Nabrežini zelo živahno. Udeležba od tukaj bo, kakor se govori, prav mnogoštevilna. Vozovi, kar jih je le na razpolago, so že sedaj oddani za ta izlet — najmanj kakih 15. — Hvale-vredno bi bilo, ako bi bil odhod iz Nabre-žine skupen, da bi se na pr. od tukaj odpeljali po kosilu ob 1. uri voz za vozom, kar bi gotovo napravilo lep utis na Rihenberčane.

Tudi se je pričela agitacija v to, da bi domača godba kazala pot v Rihenberk.

Nestrpo čakamo že trenutka, ko se bomo divili vrlim slovanskim društvom in njihove-mu petju, ko bomo gledali naših krepkih Sokolašev telovadska prozvajanja.

Na svidenje torej vsi zavedni in na-predni Nabrežinci v nedeljo v Rihenberku!

— B. —

Štrajki. Zidarski podjetniki so včeraj priobčili spomenico, v kateri pojasnjujejo zgodovino sedanjega štrajka in se opravič-ujejo, zakaj da zahtevam štrajkujočih ne mo-rejo popolnoma ugoditi. Mej drugim pov-darjajo podjetniki tudi to, da bi se bila po-gajanja za zboljšanje razmer delavcev med delodajalci in delavci lahko vršila, ne da bi se bil predčasno uprizoril štrajk, ki toliko jednim kolikor drugim provzročuje veliko materialne škode. Glede urnika trde delo-dajalci, da nikakor ni mogoče za vse leto uvesti jednakega, namreč 9 urnega delavnega časa, ker po zimi radi prekratkega dneva nikakor ni mogoče delati 9 ur; vsled tega so delodajalci predlagali, da bi se delavni čas po zimi skrajšal, po leti pa razmerno podaljšal. Slednjič povdarjajo podjetniki, da bi se vsprejeto s povišanjem plač zidarjem tudi znatno podražila stanovanja, kar bi zo-pet najbolj prizadelo revnejše ljudske sloje.

Štrajk klesarjev traja deloma še vedno; delodajalci so se zopet približali delavcem in so vsprejeli več njih zahtev.

Tudi štrajk razkladalcev oglja nadaljuje, difference obstoje posebno še v pogledu dela na račun.

Iz-pred naših sodišč. Ko sta dne 5. t. m. zidarja Ivan Kraševce iz Kopra in Josip Dovgan iz Trsta zapazila neke v mestu, da je neki njih kolega na delu kljub štrajku, šla sta po redarja, od katerega sta zahtevala, da povpraša delavca po imenu, ker da imata od sodruga Kopača nalog iti po vsem mestu ter naznaniti mu imena onih zidarjev, ki kljub štrajku eventuelno vsejedno delajo. Kar sta zidarja s tem činom zakrivila prestopke nagovarjanja k štrajku, odvedel ju je redar na komisariat in minolo soboto so bili toliko zgorajimenovana zidarja, ko-likor sodrug g. Kopač, pozvani pred sodnijo. Gosp. Kopač ni prišel in je bilo vsled tega postopanje proti njemu odloženo, zidarja pa sta bila obsojena vsaki na 8-dneven zapor.

Dražbe premičnin. V torek, dne 10. jun. ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za cvilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Kontovel 27, krava; ulica Acquedotto 17, oprema v zalogi in specerijsko blago; ulica Scorzera 9, barve in verniž; ulica Concordia 2a, hišna oprava.

Vromoski vestnik. Včera: toploma-r ob 7. uri zjutraj 12°5 ob 2. uri popoldne 16.4 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 752.5

— Danes plima ob 0.22 predp. in ob 10.54 pop.; oseka ob 6.15 predpoludne in ob 5.27 popoludne.

Društvene vesti.

Za štrkljev semenj ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija se je nabralo na Proseku po gospe Zmagoslavi Luxa 19 K in 60 stot., katere so darovali: Gospa Goriup 4 K, g.a. Luxa 4 K, g.a. Šone 1 K, g.a. Gröbming 1 K, g.a. Pertot, mesarica 60 stot., g.a. Dolene 1 K, g.a. Marica Danu 1 K, gospi Ivanka in Marija 2 K, g.a. Marija Lukša 40 stot., g.a. Nekerman 1 K, g.a. K Nabergoj 1 K, g.a. Gilda 20 stot., g. Koren 1 K 20 stot., g. H. Leban 1 K 20 stot.

Zahvala. — Odbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu se zahvaljuje najprisernejše slav. pevskemu društvu »Velesila« iz Škedenja, ki je prišlo, kljub skrajno neugodnemu vremenu, polnoštevno na našo veselico. Prosimo pa slavno društvo, naj blagohotno upošteva silno zmešnjavo, provzročeno po vihnem vremenu, radi katere ni mogel odbor ustmeno pozdraviti je in se dostojno zahvaliti. Enako se zahvaljujemo tudi slavnemu »Slovenskemu pevskemu društvu«, ki nam vedno stoji zvesto ob strani. Kako pa naj bi se dostojno zahvalile našim dičnim gospe, ki so nam poslale toliko finih štrkljev in peciva? Srčna hvala tudi drugim gospe, ki so nam poslale toliko krasnih predmetov za »kolo sreče«. Čast in hvala tudi vrli svetoivanski godbi, ki nam je ves čas avirala brezplačno. Konečno iskreno hvalo slavnemu občinstvu, da je prišlo v tolikem številu kljubovaje vremenskim elementom. Vseh prosimo, naj blagohotno oprostite in upoštevajo, da je bila najbolj prizadeta naša podružnica, ki si je toliko obetala od te krasne veselice, a prišla je huda ura, ki je uničila vse lepe nade.

ODBOR

ženske. podr. družbe sv. Cir. in M.
Odbor »Čitalnice pri sv. Jakobu« zahvaljuje se najtopleje slavnemu odboru »Tržaške slovenske mladine« za zopetno veledušno darilo K 200 — v svrhu popolnitve društvene godbe.

Ob enem prosimo one naše somišljenike, ki hočejo v podporo naši ustanovljajoči se godbi kaj podariti, naj izroče darila blaginiku, g. F. Primožiču.

Izlet v Rihenberg. Ker se je podpisanimu p.srečilo zagotoviti si še novih vozov, za slučaj, da se zraven velikega števila že prijavljenih — zglašijo še novih izletnikov, javlja podpisani, da vsprejema še do četrtega nove prijave.

Kdor se še ni prijavil, more storiti to v »Delavskem podpornem društvu« vsaki dan od 8. do 12. ure zjutraj in od 3. do 8. ure zvečer.

ODBOR

pevskega društva »Kolo«.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Občinske volitve v Dekanih** so dovršene. Boj je bil hud. Izlasti stranka bivšega župana, imenovana od Italijanov »zmerna stranka«, je razvijala silno agitacijo. Vzlic temu je odločno narodna stranka zmagala popolnoma v III. in II. razredu, dočim je v I. razredu izvoljenih 6 nje kandidatov, 4 pa so pristaši nasprotne stranke.

Boj je torej izvojevan, boj, ki je toliko razburjal duhove in ki je vzbujal — zbok specialnih istrskih razmer — zanimanje tudi izven mej občine in je prisilil tudi politično društvo »Edinost«, da je poseglo vmes. Z vseh smo popolnoma zadovoljni in tega našega zadovoljstva ne kali niti najmanjše dejstvo, da so izvoljeni tudi 4 možje druge stranke. Saj je odposlanec našega političnega društva izjavil že na shodu v Dekanih, da mi smatramo vseh za svoje slovenske brate in nam je vsajedno, kdo pride v občinski zastop, ako le dobimo garancijo, da nam Dekani ostane zvesta slovenska občina.

V tem zmislu se obračame tudi do one četvorice z rodoljubno prošnjo, naj se tudi oni sedaj pridružijo delu za blagor občine, katere procvit je posebno na srečo nam vsem iz vzroka, ki ga je g. posl. Kompare navel že na shodu: ker je ta občina med slovenskimi sestrkami najbolj primaknena k morju, torej naša slovenska predstraža v severni Istri!

× **Zadruga krčmarjev, restavraterjev in gostilničarjev za vse Primorsko.** Te dni so imeli v Gorici krčmarji, restav-

terji in gostilničarji shod, na katerem so se izrekli za to, da se osnuje za vse Primorsko zadruga krčmarjev, restavraterjev in gostilničarjev.

× **Cenitev škode, provzročene po elementarnih nesrečah.** Davčna oblast je te dni na licu mesta v raznih občinah konstatirala komisijonalno škodo, katero so trpeli poljski pridelki v obseju goriškega glavarstva in sicer je bilo v občinah Šmarje, Gabrije, Lokavec in na Ravnah pri Črničah uničenega pol vinskega pridelka. V Štomazu je bila slana popolnoma uničila vinski pridelok posebno na mladih trtah. V Kalu je uničen sadni pridelok že v cvetju.

× **V Opatiji** je bilo od 1. septembra 1901 pa do vstega 4. junija 1902 13.105 oseb. Od 29. maja pa do vstetega 4. junija 1902 je prirastlo 213 oseb. Dne 4. junija je bilo navzočih 772 oseb.

Vesti iz Kranjske.

* **Tuji v Ljubljani.** Meseca maja letošnjega leta obiskalo je Ljubljano 1950 tujcev, 500 več nego prejšnji mesec. — Letoviščarjev je pa letos v Ljubljani manj nego lani, in tudi ni upanja, da bi se doseglo lanske število, ker jih odganja — pomanjkanje stanovanj, pa nad vse kričča draginja. Zato se bodo nastanjali po gorenjskih mestih in Notranjem.

Po »Slovenskem Narodu«.

* **Členi slovenske drame** bodo prirejali po deželi tekom počitnic gledališke predstave, na katere so bili povabljeni od raznih društev. Včeraj je bila predstava na Vrhnici in prihodnjo nedeljo, dne 18. junija bo v Škofji Loki. Prvo gostovanje je bilo v Ribnici predm. nolo nedeljo in je imenitno uspelo, valed česar je ribniška čitalnica povabila igralce, da bi še tekom poletja priredili drugo predstavo, kar se zgodi v jeseni. Cenjena društva se tem potom opozarjajo, da vsa pisma in stvari teh predstav sprejema g. Adolf Dobrovolny, režiser slov. drame v Ljubljani, Žabljak št. 3.

* **Slovenska opera** dobi letos dva poljska tenorista. Gospa Polakova ne pride na slovenski oder.

Vesti iz Štajerske.

— **Kultura, ki — diši!** Prijatelji, čujte: V Mariburgu poganja neka izvestna kultura krasne cvetke. Pred nekoliko tedni so neki individui, plašeni se luči božjega dneva, znosili pred župnišče cel kup — gnoj in ga poetično odičili zelenjem. Ali gnoj jim še ni dovolj — dišal; to jim je bilo še prefino blago. Uprizorivši drugo junaštvo so pa rabili človeško blato. V noči med 5. in 6. t. m. so namreč tablo odvetnika dra. Pikla pomazali z dvema kupoma človeških ekskrementov. Uvedena je preiskava in nadejati se je, da policija zasači dotične nositelje dišeče kulture.

Slava kulturi z gnojščica! Slava kulturnemu gnoju!

— **V eri nevtralne Körberjeve vlade** se dogaja marsikaj, ki priča o marsičem, samo o — objektivnosti ne! O tem čitamo ravno kar v listih kaj lep, zgovoren izgled. V Mariboru bodo zidali novo poslopje za tamonjne sodne oblasti. C. k. predsedništvo okrožnega sodišča v Mariboru razpisuje oddajo gradnje. In sicer javno, po listih. Po zahtevah sedaj vladajoče nevtralnosti pa je slavno predsedništvo obe v Mariboru izhajajoči slov. glasili popolnoma prezrlo. To ni ravno lepo in kaže objektivnost v jako čudni luči. Ali stvar postaja še le prav odijozna, ako smo izvedeli, da je rečeni razglas slavno predsedništvo pač poslalo v »schönerjansk« »Marburger Zeitung«.

Ko protestiramo proti temu — pravi Süddeutsche Presse — nam ne more nikdo predbacivati, da nam je te vrstice narekovalo morda denarno vprašanje. Ne, mi protestujemo le proti temu, da se je razpis dal na znanje le nemškimi obrtnikom in se za slovenske niti ne menijo. Mi protestujemo dalje proti temu, da c. kr. oblast uvaža takov vsenemški list.

Eh, da, v eri nevtralnosti je mogoče marsikaj — nenevtralnega.

Razne vesti.

Ogrski Srbi in Madjari. Madjari, ki sicer kriče na vsa usta, da na Ogrskem živi samo eden madjarski narod, priznavajo sedaj kar naravnost, da je tudi »ogrskih Slova-

nov«. Odkar je na Ogrskem zavladal strah pred nemškim gibanjem, so gospoda menda postali nekoliko pristopnejši »zdravemu razumu«, da si je isti že izgubil poštni debit v deželah krone sv. Štefana.

(Neki madjarski list, ki izhaja v Ameriki pod naslovom »Zdravi razum«, ne sme prihajati na Ogrsko ob poštnih ugodnostih, sicer veljavnih za liste) Madjari prinašajo namreč sedaj s posebno radostjo neki članek iz nekega srbskega lista, ki pozivlja Srbe in druge narodnosti, naj se skupno postavijo proti nemškemu gibanju. Tako je ta članek razveselil Madjare, da ga tiskajo debelimi črkami in pod naslovom »Ogrski Slovanci«, torej ne »panslavisti«, »puntarji« itd. Ko bi le bili ti Slovani nekoliko bolj — zviti in modri!

Pevsko društvo »Kolo« v Zagrebu bo praznovalo letos 40-letnico svojega obstanka. Na to kulturno slavo je že do sedaj prijavljenih 26 hrv. pevskih društev.

50.000 kron znaša glavni dobiček loterije gledaliških igralcev (glumačev). Opozarjamo svoje cenjene čitatelje, da se bo vrtilo srečkanje nepreklicno dne 19. junija 1902 in vsi dobitki se izplačujejo od zalagateljev v gotovini z 10% odbitkom.

Gospodarstvo.

Banka »Slavija«. Od 1. januarja do 30. aprila 1902 podano je v življenskem oddelku banki »Slaviji« 2263 oglašil z zavarovanim kapitalom 6.032.000 K, izmed katerih je bilo rešenih 1733 polie s kapitalom 4.924.000 K. — V tej štirimesečni dobi izplačano je bilo po umrlih členih kapitala 266.000 K. Koncem leta 1901. znašal je zavarovani kapital 84.680.000 K. Vsega vkup izplačala je banka »Slavija« členom do konca leta 1901. zavarovanih kapitalov 70.232.870 K in si pridobila 24.189.000 K rezervnih fondov. Banka »Slavija« razdeljuje kakor vzajemni zavod členom ves dobiček z izplačilom 10% dividende. Te dividende bilo je doslej členom izplačane 930.165 K 84 stot. Iz navedenega je razvidno, da naše občinstvo jako dobro uvažujeta, od leta 1869. z vseh dom delujoči domači zavod in se z zaupanjem obrača do njega.

Brzjavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 9. (B.) Prihodnja seja zbornice poslancev bo jutri ob 3. uri in pol popoldne se starim dnevnim redom.

Iz avstrijske delegacije.

BUDIMPEŠTA 9. (B.) Po rešitvi došlih spisov, se je zapričela v plenarni seji avstrijske delegacije razprava o vojnem proračunu.

Del. Kaftan je izvajal, da je naša država zamudila priliko, da bi od kontinentalne politike prešla k svetovni politiki ter da je pustila iz vida važne prekomorske emporije, kar da je obžalovati iz obzira na trgovinske in industrijske interese. Avstrija da ima v popolnjevanju mornarice mnogo zamujenega dohitevi; vsakakor pa da ne sme naša trgovinska mornarica zaostati za vojno mornarico. Govornik je zahteval več pojasnil, med drugim tudi glede tega, s katerimi sredstvi je uprava vojne mornarice pokrila stroške za kitajsko ekspedicijo ter ako se misli definitivno uvesti škodove topove. Pozival je upravo vojne mornarice, naj podpira prizadevanja, ki imajo namen zakonito urediti kartelno vprašanje.

Sledujoči je govornik prosil, naj bi se o imenovanju novih vojnih ladij upoštevala tudi češka zgodovina, oziroma ime glavnega mesta Češke, Praga.

Del. Vuković je hvalil mornarico, obžaloval pa je, da je tako malo brige za pomnožitev ladijev. V prepričanju, da bo naša država morala svoje interese na Balkanu braniti se svojo močjo na morju, zahteval je govornik tako pomnoženje mornarice, ki bi odgovarjalo položaju in namenom države.

Med Bolgarsko in Turčijo oziroma Srbijo.

CARIGRAD 5. (B.) Lokalne oblasti v Serreju so grb in zastavo bolgarske trgovinske agencije nasilno odstranile. Bolgarija je na to takoj protestirala, a do sedaj brezuspešno.

Erupeja na otoku Martinique.

FORT DE FRANCE 7. (B.) Včeraj se je tu zopet dogodila grozna erupcija. Štiri ure bilo je mesto v gosti temi. Polja Morne

Rouge so pokrita s vročim blatom. Pogreša se mnogo ribičev, ki so bili na morju.

Potrjenje mitropolita v Skoplju.

CARIGRAD 9. (B.) Srbski odposlanec Gruić in črnogorski odposlanec Bakić sta v imenu svojih vladarjev izrekla v Yildiz-palači zahvalo za podeljenje berata (dokument, s katerim je sultan potrdil izvolitev) mitropolitu Firmilianu v Skoplju. (S tem izvršenim imenovanjem je rešeno vprašanje, radi katerega so si bili Srbi in Bolgari močno v laseh. Firmilian je bil kandidat Srbov. Op. ured.)

CARIGRAD 9. (B.) Ker je stvar Firmiliana sedaj poravnana, smatrajo za jako verjetno, da Aleksander kralj srbski pride semkaj. Ruski poslanik Sinovjev utegne po posvečenju Firmiliana nastopiti dopust.

Dar laškega kralja.

RIM 9. (B.) Kralj je ministru za notranje stvari, Giolittiju, podaril lastni oljnat portret.

Drug dvoboj Prinettija?

RIM 9. (B.) Valed dogodka minolega torka v komisiji za proučenje zakonskega načrta o oblastih guvernerja v eritrejski koloniji, se bo danes vršil pogovor med pričami ministra za vnanje stvari, Prinettija, in onimi posl. Borzarellija, ki je člen rečene komisije. Sodi se, da ne pride do dvoboja. Govorice o odstopu ministra Prinettija so brez vsake podlage.

Srbski cerkveni kongres.

BUDIMPEŠTA 9. (B.) Kakor javlja ogrska brzjavna pisarna iz Karlovcev, je bil včeraj tam odprt grško-orientalno-arbski cerkveni kongres ob veliki slavnosti. Osvritveni govor je imel patrijarh Branković. Voditelj radikalcev Krasović je protestiral proti temu, da se je kraljevi reskript kongresu prečital v madjarskem jeziku.

Odmevi lvojskih izgrediv.

LVOV 8. (B.) Danes zjutraj je bila v bernardinski cerkvi služba božja za žrtve zadnjih izgrediv. — Ranjeni trgovinski pomočnik Licht je umrl in so ga popeludne pokopali na židovskem pokopališču.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da

je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih to-

varn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia

(Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago

iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

PRVA TO VARNA za čopiče in ščetke Santo d'Angeli

TRST. - Via S. Antonio - TRST
(nasproti Zennaro in Gentili).

Specijalizirani čopičev za zidna dela nepresežne trpežnosti. Bogat izbor ščetk, strojev za čiščenje parketov, metelj, metlice, ščetk od perja, palice za iztolči prah.

Velikanski izbor mil, glavnikov, parfumov, listnic, novčark, mošnjičkov itd.

Vse po jako nizkih cenah.

V prepričanje se prosi blagohoten obisk.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva

vseh vrst.

••• T R S T •••

TOVARNA: ZALOGE:

Via Tosa, 10. Piazza Rosario št. 2

vogal (solsko poslopje)

Via Limitana, 10. in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor: tapetarij, sral in slik. Izvršuje naročila tudi po posebnih načrtih.

Gone brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO

Predmeti postavijo se na pa. obrod

ali železnico franco.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozanti št. 1.
priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (retine) "Meteor" in vse druge priprave za plinovo luč "Auer."

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni "Commercio" in "Tedesco" ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
karna in sladničarna
svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejem-
tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna

Anton Breščak v Gorici, Gospoška
ulica št. 14 in ulica
Vetturini ima v zalogi v veliki izbiri pohištvo vseh
slogov za vsak stan od najboljše izdelka. V
zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime
palatno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini Ponte della Fabbra št. 2, vogal
ul. Torrente. Podružnica Piazza
Pozzo dell Mare št. 1. Zaloga izgotovljenih oblek
za moške in dečke priporoča posebno za binkošne
praznike in birmo; obleke za moške od gld. 6.50 do
24, za dečke od gld. 4.50 do 12, suknene jope v ve-
likem izboru od gld. 3 do 8, suknene hlače od gld.
1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik iz-
bor površnih sukenj v modernih barvah od gld. 9
do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let
od gld. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah
od gld. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po naj-
nižjih cenah. Hlače od moleškina (zlojčeva koža) za
delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v
Korminu od gld. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce
gld. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter
ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z naj-
večjo točnostjo v slučaju potrebe v 24. urah.

Pekarna in sladničarna Jakob
Jellen
v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. priporoča 3 krat
na dan svež kruh in velik izbor sladice. Sprejema v
pecivo bodisi testo za navaden kruh ali sladice. Za-
oga moke iz prvih egerških mlinov.

Oglas natječaja.

U smislu zemaljskega zdravstvenega za-
kona od 18. marca 1874 otvara se oim na-
tječaj na mesto prvog občinskega lječnika u
Pazinu.

Za ovo lječničko mesto ustanovljena je
godišnja plaća od 2000 K, i putni paušal
godišnjih 400 K za polaziti jedanput na tje-
dan mjesta Lndar, Gračisce i Pčan.

Tu plaća i paušal voći će lječnik iz
občinske blagajne u mjesečnim anticipatnim
obrocima.

Lječnik će biti dužan lječiti besplatno
siromašne občanske bolesnike, i kano zdrav-
stveni referent voditi občinsko zdravstveno
uređivanje.

Za pohode bolesnih siromaha izvan Pa-
zina i za druga osobita občanska poslanstva
nadoknadivati će mu občina putne tro-
škove.

Služb na pogodba biti će sklopljena za
tri godine, a za tim će ostajati valjana samo
od godine do godine sve dotle, dok se jedna
ili druga stranka neodređi tri mjeseca na-
prije.

Molbe obložene diplomom sveobćeg lje-
čništva i svjedočbama dokazujućim poznavanje
hrvatskoga (slovenskoga) i eventualno talijan-
skoga jezika, stalih, austrijsko državljanstvo
i drugim eventualnim dokaznicam imati biti
podnešene podpisano do 10. jula 1902.

PAZIN 2. juna 1902.

Obć. glavari:

Dr. Kurelić.

Velikanski izbor pohištva A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev,
tapetarij vseh vrst, ročnih kovčkov in
velikih kovčkov vseh vrst po načrtih
železniž. Naročbe sprejema za kompletne
sobe toli v mestu koli za odpošiljanje
po železnici ali morju.

Stavbinsko
podjetje

G. TÖNNIES

Ljubljana.

Stavbinsko
podjetje

Tovarna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarstva dela kakor: kompletna okna za cele
starbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in drugega
pohištva v vseh slogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete,
od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice,
ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

ADOLF HAUPTMANN

V LJUBLJANI.

Tovarna oljnatih barv, firneža, laka in
steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.
Ilustrovani ceniki so franko na razpolago.

Prodaja na debelo!

Prodaja na drobno!

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

P. t. členom glavnega odseka oddelkov I. in II.

(zavarovanje kapitalov za življenje in smrt)

ki so sklenili svoja zavarovanja v letih 1869 do 1896. pripada

10% na dividenda.

Dividenda izplačuje se v smislu § 3. pravil odd. I. in II. na doslej
veljavne police tako, da se odbije 10% od zavarovalnine, ako zavarovanec
ne želi, da se mu v gotovem denarju dopolnje.

10% na dividenda pripada brez izjeme na vsa zavarovanja, kapi-
talov kateregakoli izkazila v glavnem odseku I. in II. oddelka, tedaj
na zavarovanje za slučaj smrti, za doživetje in na zavarovanje dote deci.

P. t. členom, ki so celoletno zavarovalnino za leto 1902. že plačali,
bode se omenjenih 10% v gotovini izplačalo: onim členom pa, ki plačujejo
zavarovalnino mesečno, četrtletno ali polletno, bode se obračunavala dividenda
s 1. dnem julija 1902 začeti do 30. dne junija 1903 pri posameznih obrokih.

Zavarovalci iz leta 1896. imajo pravico do dividende od zavaroval-
nine, ki so jo v tem letu uplačali.

Reservni in poroštenvi fond bank „Slavije“ izna-
šajo koncem leta 1901. K 24,189.840-65

Od svojega postanka do konca leta 1901. izplačala je
banka „Slavija“ svojim členom zavarovanih kapi-
talov in odškodnin v vseh oddelkih „ 70,252.873-58

Samo za pretečeno leto bilo je izplačano p. t. členom
dividende „ 117.874-—

Vse dividende pa so doslej členi prejeli „ 730.165-84

kar je gotovo najboljši praktični dokaz, kako koristno je zava-
rovati se pri banki „SLAVIJA“ kot vzajemnem zavodu.

O tej priliki opozarjamo naših kroge na ugodne in cene tarife banke
„Slavije“. Zbirko najpripravnijših tarifnih razkazil za življensko zava-
rovanje radi na zahtevo vsakomur dopošljemo.

V Ljubljani, v maju 1902.

Generalni zastop

vzajemno zavarovalne banke „Slavije“.

Živic i dr.

(Schlitz & Comp.)

Zaloga strojev, tehničnih predmetov in materiala.

Delavnica. — Inženjerski urad.

TRST. — Trgovinska ulica št. 2. — TRST

pri trgu vojašnice.

Prodaja se:

MOTORJE na par, na plin, petrolej in bencin.

STROJE za obrtništvo in kmetištvo, za dom

in sploh za vsako rabo.

PUMPE za vodo, vino, špirit, olje itd.

ŽELEZNE CEVI in njene sklepe.

CEVI iz drugih kovin, iz gume in platna.

PIPE in VALVE (zaklopnice) in druge me-

diene ali bronene predmete.

MAŠINE ULOGE t. j. plošče, svitke in dr.

iz gume, asbesta, bombaža.

SITE in druge priprave za mlino.

PASE iz usnja in drugih materialjev.

OLJE in MAST za mazanje strojev.

Posebno se priporoča posestnikom

Raznovrstne železne pluge, mlatilnice in či-
stilnice za žito, slamoreznice, stiskalnice za
vino, olje in seno, škropilnice proti perono-
spori, elastične trake, gobe za cepljenje itd.

Izdelujejo se načrti za napravo tovarn, vodo-
vodov, vodnjakov, cest itd. in se tudi dela
prevzame.

Predzadnji teden

Loterija gledaliških igralcev
(glumačev)

1 glavni dobitnik po	50000 K
1 „ „ „	5000 „
1 „ „ „	3000 „
2 glavna dobitka „	2000 „
5 dobitkov „	1000 „
10 „ „ „	500 „
20 „ „ „	200 „
60 „ „ „	100 „
100 „ „ „	50 „
300 „ „ „	20 „
3500 „ „ „	10 „

Srečke po 1 króno

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co., Ign. Neumann,
Mercurio Triestino, Henrik Schiffmann, Josip
Zoldan.

Vsi dobitki se izplačujejo od zalagateljv
s 10% odbitkom v gotovem denarju.

„Andemo de Franz“

krčma

v ulici Geppa št. 14.

Toči vina prve vrste:

Bela vipavska liter po 36 kr.
Črna istrska „ 36 „
Istrski refošk „ 48 „
Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gor-
kimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah.
Družinam se pošilja na dom od 10 litrov
naprej: Ipavsko belo liter po 28 kr.
črno istersko liter po 28 kr.

Priporoča se tudi krčmarjem, katerim dajem
vino od 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

Tomsig Ludvik

v Gorici, ulica Morelli št. 30.

DELAVNICA

za pozlačevanje in dekoracije

Sprejema vse v to stroko spadajoče
poprave, toliko za cerkve kolikor za
zasebnike. Velika in izbrana zaloga
latev za okvirje in drugih predmetov
po zelo nizkih cenah.

ŠTEFAN CRUCIATTI

ornamentalni kamnosek.

TRST. — Via della Pietà št. 25. — TRST.
izvršuje iz istrskega mramorja in kraškega
kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do
najlepšega in kompliciranega dela.

Specijaliteta za napisne plošče in nagrobne
spomenike.

Velika zaloga slane ali žaganega marmorja
v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altarje, kakor
tudi za podove bodisi bele ali barvane.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih
cenah.

Naznanilo.

Se naznanja slavnemu ob-
činstvu, da se nahaja

Novo tržaško

pogrebno podjetje

Alojzija Mozetič-a na lesnem
trgu št. 4 (pred kavarno
„Armonia“).

Velikanska množina pohištva

in

tapetarij

se nahaja za samo en
mesec po priložnostnih
cenah v krasni dvorani

„TERSCORE“

ulica Chiozza št. 5, I. nad.

Izdelki najboljših mizarjev.

Nova mesnica!

Tomaž Zadnik

je odprl novo mesnico

v ulici Giulia št. 13

(nasproti kavarni „Sport“).

Cene govejemu mesu so po: 48, 52,
64, in po 68 novč. za kilogram.

Telečje in jančje meso po nizkih cenah.
Vse sveže in najboljše vrste.

Dostavlja meso tudi na dom.

Svoji k svojim!